

Dosarul nr. 2ra-1340/23
2-21057405-01-2ra-24082023

Instanța de fond: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud.: D. Brașoveanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

24 iulie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Lilia Roic-Botezatu

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexei Voleanschi, reprezentat de avocatul Alexandru Havrun,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Voleanschi împotriva Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” și Consiliul Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”, privind anularea ordinelor cu privire la reducerea unităților și încasarea prejudiciilor cauzate,

împotriva deciziei din 25 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”, s-a casat hotărârea din 15 decembrie 2022 a Judecătoria Soroca, sediul Central și s-a respins acțiunea depusă de Alexei Voleanschi,

c o n s t a t ă:

La 19 aprilie 2021, Alexei Voleanschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” și Consiliul Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”, privind anularea ordinelor cu privire la reducerea unităților și încasarea prejudiciilor cauzate.

În motivarea cererii a indicat că, este angajat la Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” în funcția de specialist securitate și sănătate în muncă.

La 16 noiembrie 2020, i s-a adus la cunoștință ordinul nr. 905 din 13 noiembrie 2020, prin care a fost preavizat că funcția deținută va fi supusă revizuirii și modificării privind norma de muncă prin faptul reducerii ei de la 1.0 unitate la 0.5 unitate.

Ulterior, la 05 februarie 2021, i s-a adus la cunoștință ordinul nr. 08 din 04 februarie 2021 cu privire la modificarea normei de muncă și reducerea parțială a unității. Din conținutul ordinului nr. 08 din 04 februarie 2021 a aflat că ordinul este

întemeiat pe decizia nr. 5/8 din 29 decembrie 2020 a Consiliului Societății.

A indicat că, din conținutul ordinului nr. 905 din 13 noiembrie 2020 și nr. 08 din 04 februarie 2021 rezultă, cu certitudine, că noua organigramă a Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” cu includerea funcției de specialist securitate și sănătate în muncă sub forma de 0,5 unitate, cât și încadrarea ei sub această formă în statele de personal, nu a fost aprobată de către Consiliul Societății la data preavizării acestuia, adică la data de 16 noiembrie 2020, ci a fost aprobată ulterior și anume la 29 decembrie 2020, prin decizia Consiliului Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”. Deci, a fost preavizat la 16 noiembrie 2020 nu pentru o reducere de unitate reală existent, ci pentru una presupusă la acea dată.

Reieșind din conținutul normei juridice indicate supra pentru emiterea ordinului de preavizare este necesară emiterea ordinului motivat din punct de vedere juridic de reducere a numărului de personal, ceea ce în situația din speță nu a existat la 16 noiembrie 2020, fiind vorba de o presupusă reducere a statelor de personal și nu una real existentă și astfel ordinele nr. 905 din 13 noiembrie 2020 și nr. 08 din 04 februarie 2021 urmează a fi anulate, deoarece au fost întemeiate pe circumstanțe inexistente, nefiind respectat nici dreptul de preavizare a reclamantului în condițiile art. 88 alin. 1) lit. a) și b) din Codul muncii.

În altă ordine de idei a susținut că decizia nr. 5/8 din 29 decembrie 2020 a Consiliului Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” în latura ce ține de supunerea revizuirii și modificării normei de muncă a funcției și atribuțiile funcționale ale Specialistului Securitate și Sănătate în muncă prin faptul reducerii ei de la 8 ore lucrătoare, la 4 ore lucrătoare pe zi, respectiv de la 1,0 unitate la 0,5 unitate, cu retribuirea muncii și timpului de muncă conform acestor norme contravine angajamentelor luate de Societatea pe Acțiuni „Servicii comunale Florești”, prin semnarea și acceptarea Convenției Colective (Nivel de Ramură) pentru anii 2017- 2021, care a fost coordonată între Asociația Patronală a Serviciilor Publice din Republica Moldova, Consiliul Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Sfera Deservirii Sociale și Producției de Mărfuri „Sindindcomservice”, fiind publicată fără anexe la 07 aprilie 2017 în Monitorul Oficial nr. 109-118 din 07 aprilie 2017.

Conform Capitolului 6 din Convenție intitulat „condițiile de muncă, protecția muncii și sănătății ” se stabilește: „în corespundere cu art. 11 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008 se crează serviciul protecției muncii și în statele de personal ale întreprinderii se include specialistul pentru protecția muncii”.

Astfel, includerea în statele de personal a Specialistului Securitate și Sănătate în muncă se referă la angajamentele luate de Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” prin semnarea Convenției Colective (nivel de ramură) pentru anii 2017-2021 și Consiliul Societății pe Acțiuni „Servicii comunale Florești” nu poate în mod unilateral încălca angajamentele asumate de întreprindere.

De asemenea, reclamantul a opinat că, prin reducerea unității Specialistului Securitate și Sănătate în muncă se încalcă, în mod direct, dispozițiile art. 11 alin.1), (2) și (3) din Legea nr.186 din 10 iulie 2008 securității și sănătății în muncă în care

se stabilește: „fără a aduce atingere obligațiilor prevăzute la art. 9 și 10, angajatorul desemnează unul sau mai mulți lucrători care să se ocupe de activitățile de protecție și prevenire a riscurilor profesionale în unitate.

A specificat că lucrătorii desemnați nu trebuie să fie dezavantajați ca urmare a desfășurării activităților de protecție și prevenire a riscurilor profesionale. Lucrătorii desemnați trebuie să dispună de timpul necesar pentru a-și putea îndeplini obligațiile ce rezultă din prezenta lege. În calitate de specialist Securitate și Sănătate în muncă ca și ceilalți salariați urmează să dispună de timpul necesar pentru îndeplinirea obligațiilor funcționale și nu trebuie să fie dezavantajat prin reducerea orelor de muncă și programului de muncă și astfel a remunerării muncii.

Mai mult ca atât, prin decizia nr.10/3 din 11 decembrie 2020 a Consiliului orașenesc Florești, s-a dispus reorganizarea a două întreprinderi orașenești prin fuziune și anume: Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” ca entitate absorbantă, a absorbit Întreprinderea Municipală „Rețele Termice Florești”.

Respectiv, în rezultatul acestei fuziuni, numărul statelor de personal a Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” s-a mărit și nu există nici o logică - juridică de a reduce unitatea de specialist securitate și sănătate în muncă, deoarece volumul de lucru în situația de fuziune indicată mai sus, anume pentru specialistul securitate și sănătate în muncă se va mări, fiindcă domeniul de activitate a lucrătorilor Întreprinderii Municipale „Rețele Termice Florești” se referă la domeniul de prestare a serviciului de energie termică, domeniu care necesită respectarea cerințelor și măsurilor speciale de securitate și sănătate în muncă.

Ce ține de repararea prejudiciului moral cauzat, reclamantul a invocat că administrația societății a manifestat un comportament discriminatoriu și vădit ilegal în privința lui, fapt ce se confirmă prin decizia din 01 februarie 2021 a Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, cât și prin numeroasele acțiuni și ordine emise de administrația Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”, inclusiv de concediere a sa, anulate ulterior prin hotărârile instanțelor de judecată, care creează permanent o stare de stres și frustrare și împiedică la exercitarea în condiții normale a atribuțiilor funcționale.

În urma concretizării cerințelor, reclamantul a specificat că, la 26 aprilie 2021 s-a eliberat din funcție de la Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”, angajându-se la o altă întreprindere.

Pentru efectuarea corectă a calculului salariale și tichetelor de masă a apelat la un specialist-contabil din cadrul întreprinderii Societatea cu Răspundere Limitată „Sabinart Consulting”, care având ca bază informația referitor la activitatea sa de muncă pe perioada de timp a anilor 2018-2020, a efectuat calculul integral al salariului reclamantului și a tichetelor de masă pe perioada de timp 05 februarie 2021 – 26 aprilie 2021.

Respectiv, conform calculului efectuat: pe perioada de timp 05 februarie 2021 – 28 februarie 2021 salariul său deplin cu includerea tichetelor de masă, după deducerea impozitelor și altor plăți urma a fi de 9 819,52 de lei, iar jumătate din acesta constituie 4 909,76 de lei; pe perioada de timp 01 martie 2021 – 31 martie 2021 salariul deplin al subsemnatului cu includerea tichetelor de masă. După

deducerea impozitelor și altor plăți urma a fi de 10 029,52 lei, iar jumătate din acesta constituie 5 014,76 lei; pe perioada de timp 01 aprilie 2021 – 26 aprilie 2021 salariul deplin cu includerea tichetelor de masă. După deducerea impozitelor și altor plăți urma a fi de 7 750,08 de lei, iar jumătate din acesta constituie 3 875,04 de lei. Prin urmare, salariul neachitat și tichetele de masă neachitate, pentru perioada de timp 05 februarie 2021 – 26 aprilie 2021, constituie suma de 13 799, 56 de lei.

Reclamantul a solicitat, în urma concretizării cerințelor, anularea deciziei nr. 5/8 din 29 decembrie 2020 a Consiliului Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”, în partea ce ține de supunerii revizuirii și modificării normei de muncă a funcției și atribuțiile funcționale ale Specialistului Securitate și Sănătate în muncă prin faptul reducerii ei de la 8 ore lucrătoare, la 4 ore lucrătoare pe zi, respective, de la 1,0 unitate la 0,5 unitate, cu retribuirea muncii și timpului de muncă conform acestor norme, ordinului nr. 905 din 13 noiembrie 2020 emis de directorul Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”, Barbalat Eugeniu, prin care a fost preavizat precum că funcția de Specialist securitate și sănătate în muncă va fi supusă revizuirii și modificării privind norma de muncă prin faptul reducerii ei de la 1.0 unitate la 0.5 unitate, ordinului nr. 08 din 04 februarie 2021 „Cu privire la modificarea normei de muncă și reducerea parțială a unității, emis de directorul Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”, Barbalat Eugeniu, încasarea de la Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” a jumătate din salariul lunar neachitat, începând cu data de 05 februarie 2021 până la 26 aprilie 2021, inclusiv și suma pentru tichetele de masă neachitate pe perioada respectivă și anume în sumă totală de 13 799,56 de lei, a prejudiciului moral cauzat în mărime de 20000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2022 a Judecătorei Soroca, sediul Central, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Voleanschi. S-a anulat decizia nr. 5/8 din 29 decembrie 2020 a Consiliului Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” în partea ce ține de supunerea revizuirii și modificării normei de muncă a funcției și atribuțiile funcționale ale Specialistului Securitate și Sănătate în muncă prin faptul reducerii ei de la 8 ore lucrătoare, la 4 ore lucrătoare per zi, respectiv de la 1,0 unitate la 0,5 unitate, cu retribuirea muncii și timpului de muncă conform acestor norme. S-a anulat ordinul nr. 905 din 13 noiembrie 2020 – preavizare individuală emis de directorul Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”, Eugeniu Barbalat prin care Alexei Voleanschi a fost preavizat precum că funcția deținută de Specialist securitate și sănătate în muncă va fi supusă revizuirii și modificării privind norma de muncă prin faptul reducerii ei de la 1.0 unitate la 0.5 unitate. S-a anulat ordinul nr. 08 din 04 februarie 2021 "Cu privire la modificarea normei de muncă și reducerea parțială a unității" emis de directorul Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”, Eugeniu Barbalat. S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” în beneficiul lui Alexei Voleanschi, jumătate din salariul lunar neachitat începând cu data de 05 februarie 2021 până la 26 aprilie 2021, inclusiv și suma pentru tichetele de masă stabilite de angajator începând cu data de 05 februarie 2021 până la data 26 aprilie 2021 în sumă de 13 799 de lei. S-a încasat, în mod solidar, de la Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale

Florești” și Consiliul Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” în beneficiul lui Voleanschi Alexei prejudiciul moral în mărime de 20 000 de lei. S-a încasat, în mod solidar, de la Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” și Consiliul Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”, în beneficiul lui Alexei Voleanschi, cheltuielile de judecată compuse din suma de 500 de lei pentru servicii de consultanță (calcularea salariului), suma de 450 de lei cheltuieli combustibil-transport și suma de 2 500 de lei pentru servicii de asistență juridică. S-a încasat în mod solidar de la Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” și Consiliul Societății pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” în beneficiul statului, suma de 150 lei calculată pe marginea pretenției de încasare a prejudiciului moral.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 23 decembrie 2023, Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” a depus apel împotriva hotărârii din 15 decembrie 2022 a Judecătorei Soroca, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 25 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul depus de Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești”, s-a casat integral hotărârea din 15 decembrie 2022 a Judecătorei Soroca, sediul Central și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care: S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Voleanschi, ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți a notat că, atât instanța de fond, cât și reclamantul au făcut referire la prevederile art. 88 din Codul muncii, ca fiind aplicabile situației descrise, ori, în cazul dat, salariatul Alexei Voleanschi nu a fost concediat de la unitate în legătură cu lichidarea acesteia ori în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal, ultimului i s-a redus norma muncii zilnice, de la 8 ore pe zi, la 4 ore pe zi, respectiv, cu micșorarea salarizării.

Instanța de apel a menționat că temeiul care a stat la baza emiterii ordinului 08 din 04 februarie 2021 cu privire la modificarea normei de muncă și reducerea parțială a unității de către angajator a fost: Funcția de specialist Securitate și Sănătate în Muncă a fost încadrată în statele de personal sub forma 0,5 unitate, de fapt ca și alte unități, care nu necesită implicarea a 8 ore lucrătoare pe zi; urmare a apariției pandemiei COVID-19 și restricțiile ulterioare, au indus la faptul că o parte de lucrări au fost suspendate, amânate sau anulate, o parte a colectivului a fost trimis în șomaj tehnic, rămânând doar câte o echipă de serviciu permanent în caz de periclitate a serviciului public prestări de noi (apă și canalizare); incertitudinea de viitor a situației în țară, în societate, în sănătate dar și economie, au fost dispuse o serie de măsuri de restricții și interdicții, care afectează direct bugetul întreprinderii, drept temei și circumstanță care justifică revizuirea normei de muncă în circumstanțe generate de forța majoră confirmată în modul stabilit, iar o dată cu această diminuarea volumelor și capacității de activitate; scopul direct al administrării întreprinderii, întru neafectarea situației economico-financiare a entității și prevenirea incapacității de plată, în scopul gestionării cât mai eficiente a resurselor materiale îndreptate pentru linia de salarizare în coraport cu volumele de muncă

efectuate, la aprobarea statelor de personal; normativele aprobate de Ministerul muncii, Sindicatelor de ramură și Asociației Patronatelor, care stipulează că unui număr scriptic de angajați de la 151-200 angajați se cuvine 0,5 unități de specialist în securitatea în muncă, iar la întreprindere acest număr nu este atins.

Respectiv, despre faptul revizuirii normelor de muncă, salariatul Alexei Voleanschi a fost preavizat, conform art. 169 alin. (3) din Codul muncii, cu 2 luni înainte de adoptarea ordinului nr. 08 din 04 februarie 2021, la data de 16 noiembrie 2020, sub semnătură personală. Deci, în cadrul procedurii de reducere și revizuire a normelor de muncă, angajatorul a respectat cerințele art. 169 din Codul muncii, fiind motivată decizia de a efectua această procedură și era în drept legal să o facă.

La 22 august 2023, Alexei Voleanschi, reprezentat de avocatul Alexandru Havrun, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 25 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii prin care hotărârea primei instanțe să fie menținută și încasarea de la Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” în beneficiul recurentului a tuturor cheltuielilor de judecată, care au fost suportate în legătură cu examinarea prezentei cauze.

În motivarea recursului a menționat că, la supunerea revizuirii și modificării normei de muncă a funcției și atribuțiile funcționale ale specialistului securitate și sănătate în muncă prin faptul reducerii ei de la 8 ore lucrătoare la 4 ore lucrătoare per zi, respectiv de la 1,0 unitate la 0,5 unitate, cu retribuirea muncii și timpul de muncă conform acestor norme nu au fost respectate dispozițiile art. 88 alin. (1) lit. c) din Codul muncii.

Conform dispozițiilor art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți a fost pronunțat public la 25 mai 2023. La 07 iulie 2023, Curtea de Apel Chișinău a expediat, prin intermediul poștei electronice, reprezentantului intimatului, avocatul Alexandru Havrun, copia deciziei, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (vol. I, f.d. 216 verso).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, recursul depus de Alexei Voleanschi, reprezentat de avocatul Alexandru Havrun, la 22 august 2023, se încadrează în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 25 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatilor copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. II, f.d. 12).

Prin referința din 29 noiembrie 2023, Societatea pe Acțiuni „Servicii Comunale Florești” a menționat că recursul declarat nu întrunește condițiile de admisibilitate a acestuia, or ultimul nu se încadrează în nici unul din temeiurile de admisibilitate, iar alegațiile recurentului fiind pur declarative. Din considerentele expuse, a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Alexei Voleanschi, reprezentat de avocatul Alexandru Havrun împotriva deciziei din 25 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând temeiurile recursului declarat de Alexei Voleanschi, reprezentat de avocatul Alexandru Havrun, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, 26 ianuarie 2023, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că, Alexei Voleanschi, reprezentat de avocatul Alexandru Havrun, nu a indicat nici unul din temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 22 august 2023.

Așadar, reținând că recurentul făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(1) și (2) lit. a) și c) în vigoare la data depunerii recursului, precum că, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se

invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, sau în cazul în care instanța judecătorească a interpretat eronat legea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a stabilit că instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, normă citată supra, nu a stabilit săvârșirea încălcărilor de către Curtea de Apel Chișinău în măsura în care ar fi dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau ar fi comis erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Așadar, din recursul declarat de către Ministerul de Justiție nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

Subsecvent, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursurilor, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu le-a stabilit.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de către Alexei Voleanschi, reprezentat de avocatul Alexandru Havrun nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev

împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Alexei Voleanschi, reprezentat de avocatul Alexandru Havrun, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Alexei Voleanschi, reprezentat de avocatul Alexandru Havrun, împotriva deciziei din 25 mai 2023 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Lilia Roic-Botezatu